

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84,—, polletno Din 41,—, mesečno Din 7,—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica štev. 23, telefon štev. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun štev. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 27. septembra 1930.

štev. 39.

Umetne in naravne cene.

Zadnja leta so minila v znamenju ne-
vzdržnega padanje cen. Marsikomu se
zdi to nazadovanje nenormalno in je
brezdomno v golovih primerih tudi
škodljivo, oziroma vsaj začasno škodu-
je gospodarstvu in še posebej trgovini.

Na drugi strani pa ima tudi padanje
cen svoje dobre strani, da izločimo na-
videzno socialno dobro, ki je istotako
samo začasnega pomena, ker je na-
vadno s pocenitvijo produktov vezano
tudi znižanje stroškov produkcije, tedaj
zmanjšanje zaslužka. To prihaja še po-
sebej v poštev pri onih produktih, ki so
vsled nadprodukcije padli v svoji ceni
lako nizko, da često ne krijejo niti stro-
škov pridelovanja, kar občutimo pri nas
najbolj zlasti pri žitu, vinu, hmelju, le-
su, pa tudi skoraj pri vseh drugih polj-
skih pridelkih posebno letos.

Kje so glavni vzroki nenadnega pa-
danja cen?

Tu je predvsem neizprosni naravni
zakon o razmerju produkcije nasproti
konsumu, po katerem ima manjšo vred-
nost ono blago, ki ga pridelamo nad
porabo, vsled česar se zmanjša pov-
praševanje po njem. Nasprotno pa ima
višjo ceno tisto blago, katerega pro-
dukcija ne more pokriti porabe, tedaj
ne more zadostiti povpraševanjem.

Iz tega izhaja, da je naravni regu-
lator cen povpraševanje in ponudba.

Ako sledimo temu zakonu, moramo
priti do prepričanja, da je treba brez-
pogojno zmanjšati produkcijo lislega
blaga, ki ga na domačem trgu ne mo-
remo oddati, prodaja v inozemstvo pa

se zaradi prevelike konkurence ne iz-
plača, ako sploh najde odjemalce.

Pri produktih, ki jih pridelujemo za
izvoz, moramo predvsem paziti na dvo-
je: 1. na kvaliteto in 2. na ceno. Kvali-
tativno dobri produkti ob višji ceni prej
najdejo odjemalca nego prav ceneji
produkti slabe kvalitete. Za doseg po-
polnosti kvalitete naših izvoznih pro-
duktov se je mnogo storilo z novimi
zakoni o kontroli izvoznega blaga, ka-
terih namen: doseči našim proizvodom
dobro ime v inozemstvu, je že v veliko
primerih dosežen.

Produkcija slabega blaga pa naj se
v interesu gospodarstva omeji, ako ne
popolnoma zatre. Vzporedno je seveda
računati tudi s porabo in konkurenco
na svetovnem trgu ter s krajevnimi
okolnostmi, in pospeševati produkcijo
onih pridelkov, za katerih pridelovanje
je kraj najbolj usposobljen in ki kažejo
kvalitativno dobre uspehe. Poleg tega
pa treba že vnaprej računati predvsem
z domačo potrebo in na to s potrebo
svetovnega trga v primerjavi s svetov-
no produkcijo.

Poleg naravnega regulatorja cen, ki
je izražen v razmerju povpraševanj na-
sproti ponudbam, imamo tudi dva umet-
na regulatorja cen in sicer: 1. zaščitne
carine, katerih se mora posluževati vsa-
ka država v upravičeni potrebi zava-
rovanja splošno-gospodarskih intere-
sov in 2. umetno regulacijo cen potom
kartelov, trustov in sličnih združenj pro-
ducentov.

O državnih zaščitnih carinah, njih
potrebi in velikem gospodarskem po-

menu ob pravilnem uporabljanju, pri katerem se morajo poleg splošno-gospodarskih interesov upoštevati tudi razne politične in druge okolnosti v interesu države, smo že večkrat govorili. Ta regulator cen je veljaven vsaj v mejah države, obenem pa najde iz carinskih virov tudi sredstva za možnost podpiranja izvoza onih pridelkov, katerih domača produkcija je večja kot domači konsum.

Drugi umelni faktor za regulacijo cen, kateremu se je do zadnjega časa pripisovala skoraj neomejena moč na diktiranju cen (karteli in slična udruženja), pa je popolnoma odpovedal, kar nas učijo zlasti napori svetovnih kartelov, ki so se trudili z vsemi sredstvi in

velikanskimi denarnimi fondi zaustaviti padanje cen, pa se jim to ne samo ni posrečilo, marveč so ob naporih, obdržali in dvignili cene kartelnikov izkopnele njih denarne trdnjave nalik snegu ob pripeki pomladanskega solnca.

Ameriški in drugi svetovni žitni in bombaževi, kavini, bakreni, kavčukovi, železninarski in še razni drugi karteli niso odoleli zakonu o povpraševanju in ponudbi ter so morali iti s cenami navzdol in sicer tako globoko, da je indeks kartelnih produktov že danes po večini globoko pod predvojnimi nivoji, ter ne krije dobičkov, ki so jih imeli kartelniki v času ugodne konjunkturo od umelne regulacije cen.

Ženevska konferenca.

Poleg Briandovega panevropskega problema, ki naj bi politično in gospodarsko ustvaril nekako unijo evropskih držav ter zabiliral mir v Evropi, so najvažnejši del razgovorov posebne gospodarske debata, katerih namen je proučiti vzroke sedanje splošne gospodarske krize ter najti pota k izboljšanju.

Dasiravno je svetovni tisk v presojanju uspehov zelo optimističen, ne kaže dosedanji polet konferenca nobenih pozitivnih uspehov, ako izvzamemo ustanovitev komisije za proučevanje vprašanja evropske unije, ki pa gotovo tudi pri vseh bodočih zasedanjih ne bo razen poročila mogla pokazati nikakih pozitivnih uspehov, ker je spričo političnih in gospodarskih diferenc med posameznimi evropskimi državami, kakor tudi spričo ekstremnosti in nepopustljivosti, s katero nastopajo delegati nekaterih držav, uspeh predvideno skoraj nemogoč.

Podobno je z gospodarsko debato, ki ja zaključila svoje delo tudi brez kakkega izdatnega sklepa; vsled česar oslane prejkone vse po starem, tako v

pogledu carinskega vprašanja, kakor tudi glede vseh drugih važnejših gospodarskih in še posebej trgovinskih vprašanj. Celo o carinskem premirju, ki je bilo pred meseci predmet posebne konferenca, se ne čuje ničesar. Nasprotno pa je večina industrijskih držav odločno proti sklepmo varšavske agrarne konferenca, katere namen je, očuvati agrarne države pred še večjo gospodarsko bedo.

Nenaravna, a prav zelo značilna je zahteva, naj se manjše države na korist večjim odpovedo raznim gospodarskim in političnim ugodnostim, ki zveni skoraj iz vseh predlogov večjih držav; dočim so le redki primeri, da bi se katera izmed velesil odrekla kakim malenkostnim koncesijam, za kar pa ima gotovo kompenzacijo v drugih pridobitvah.

Optimistično pričakovanje kakih nujnih pridobitev za ublažitev splošno-gospodarske krize, kakor tudi uspehov za politično zblizanje je vsaj za enkrat zopet preuranjeno, kot to dokazujejo dosedanji uspehi.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Sedmi stolpec »Dnevi« nam služi za vpis števila dni, ki pridejo za obrestovanje doličnega zneska v poštev. Ako zaključujemo knjige letno, pride za obrestovanje omenjenega zneska v poštev. celo leto, katero se pri računanju trgovskih obresti deli na 12 mesecev po 30 dni; tedaj 360, kar zaznamujemo v sedmem stolpcu.

Banke navadno zaključujejo knjigo tekočih računov dvakrat letno in sicer 31. decembra in 30. junija. vsako leto. Pri polletnem zaključevanju prihaja tedaj za obrestovanje v poštev le 180 dni, seveda dvakrat v enem letu.

Pri poznejših knjižbah prometnih postavk med letom zabeležimo v šesti stolpec seveda datum, od katerega se ima pričeti obrestovanje doličnega zneska in izračunamo število dni, ki prihaja za obrestovanje v poštev do konca tekočega leta (oziroma do konca tekočega polletja, ako zaključujemo knjigo polletno). Tako n. pr. zabeležimo v stolpec »valuta« pri znesku, ki smo ga vpisali 15. februarja, ta datum; v sedmi stolpec »dnevi« pa zapišemo število dni, ki nas še loči do konca leta in ki prihajajo za obrestovanje tega zneska v poštev; tedaj 315, oziroma pri polletnem zaključevanju 135.

Kol datum pričetka obrestovanja (valuta) računajo banke pri obremenitvah vedno dan prej, pri dobropisih pa prično z obrestovanjem šele naslednji dan, vsled česar zabeležijo kot dan pričetka obrestovanja pri debetnih vpisih dan pred knjižbo, pri kreditnih pa datumu knjižbe sledeči dan.

Osmi in deveti stolpec služita za vpisovanje obrestnih številk, katere izračunamo na ta način, da znesek iz četrtega, oziroma iz petega stolpca pomnožimo s številom dni iz sedmega stolpca in zmnožek razdelimo s sto na ta način, da desetinsko piko premaknemo za dve mesti nazaj. Desetine nad 5 upoštevamo pri tem kot eno celo, dočim preostankov pod 5 desetlin ne upoštevamo. (V bančni praksi se navadno v debetnem stolpcu šteje vsak preostanek v desetinah za eno celoto,

v kreditnem stolpcu pa se desetinski preostanki ne upoštevajo.) Dobljene obrestne številke vpišemo pri debetnih zneskih v osmi stolpec pod debet, obrestne številke kreditnih zneskov pa v deveti stolpec pod kredit.

Poleg priobčene razpredelbe knjige tekočih računov obstoje še različni drugi obrazci, v katerih najdemo več stolpcev. Bislvno pa ne obstoji v razpredelbi stolpcev nobena razlika ter so dodatni stolpci, kot jih najdemo v izvlečkih bank navadno posebni zbiralni stolpci za stroške, običajno pa izkazujejo banke tudi stanje računa v posebnem stolpcu, pred katerim stoji vrsta črtic — (minusov), ki pomenja, da je v sledečem stolpcu (stanje računa) zabeleženi saldo debelen (v breme računoinmetnika). Ako se med poslovnim letom stanje računa izpremeni na korist računoinmetnika tako, da je njegov račun aktiven, prečrta knjigovodja minus (črtico) pred stanje izkazujočim stolpcem in ga na ta način izpremeni v plus (+), kar znači, da je v naslednjem stolpcu izkazano stanje dobroimelje (kredit) lastnika računa.

Obrestna mera za kreditni in debetni saldo je največkrat različna; vsled česar se obenem z izpremenitvijo debetnega računa v kreditnega ugotovi saldo obrestnih števil, ki prihajajo v poštev za izračunavo debetnih obresti po višji obrestni meri, kakor tudi ob vseh eventualnih poznejših izpremembah glede debetnega ali kreditnega stanja računa.

Ob vsaki taki spremembi računa, ki istočasno spremeni bodisi aktivni saldo v pasivnega, oziroma obratno, moramo tedaj izračunati tudi stanje dotedanjih obrestnih števil, ter računoinmetnika za dotodanje obresti bodisi priznati, ali pa obremeniti, kar seveda navedemo potom prima-note oziroma polom journala.

Z ozirom na način izračunavanja obrestnih števil, obresti in zaključevanja knjige tekočih računov obstoje trije glavni načini in sicer navadni (nemški), pri katerem računamo obrestne številke

polom predpisovanja vnaprej do konca poslovne dobe (letno ali polletno) na ravnokar opisani način ter francoski način, pri katerem izračunavamo obresne številke na ta način, da jih odbijamo za dobo nazaj do otvoritve poslovnega leta in izračunamo konečno ob zaključku šele od takratnega salda tako, da pomnožimo saldo glavnice (debetne ali kreditne) na zaključni dan s številom dni za nazaj (polletno 180, letno 360) ter vpišemo obresne številke debetnega salda pod kredit (9. stolpec), kreditnega pa pod debet (8. stolpec).

Poleg teh dveh glavnih načinov, ob sloji tudi precej udomačeni in zlasli za račune, katerih saldo se ob različnem obrestovanju večkrat izpreminja, **angleški način**, pri katerem se obresne številke izračunavajo vsakokrat do zad-

njega vpisa nazaj od celotnega stanja glavnice, vsled česar je pri tem načinu potreben tudi še poseben stolpec, ki izkazuje vsakokratno stanje računa.

Dočim so prvopisi v prima-noti oziroma v journalu enaki kot pri dvostavnem knjigovodstvu, se zaključevanje tekočega računa z ozirom na različnost zaračunavanja obresnih števil in obresti razlikuje od dosedaj opisanih načinov.

Da ponazorimo način vodstva kontokorenta, priobčujemo eden in isti račun v vseh treh načinih, ki se zaključuje polletno; obresti so šestodstotne.

Nemški način.

Nad glavo lista zapišemo naslov računovodstva ter zabeležimo tudi višino obrestovanja.

1	2	3	4		5		6	7	8		9
Datum	Tek. št.	Predmet	Debet		Kredit		Valuta	Dnevi	Obresne številke		
			Din	p	Din	p			Debet	Kredit	
1. I. 30	B	Saldo	54.000	—			1 I.	180	97.200		
5. II.	235	plačal na rač.			8.500	—	5. II.	144			12.240
10. III.	450	na blagu	6.800	—			10. III.	110	7.480		
4. IV.	582	plačal na rač.			20.000	—	5. IV.	85			17.000
17. V.	734	na blagu	12.000	—			16. V.	44	5.280		
25. V.	842	na stroških	542	50			24. V.	36	195		
3. VI.	974	plačal na rač.			18.000	—	3. VI.	27			4.860
30. VI.	B	6% obresti	1.267	58							76.055
"	"	prenos salda			28.110	08					
			74.610	08	74.610	08				110.155	110.155
1. VII.	B	saldo	28.110	08			1. VII.	180	50.598		

(Debelo tiskani zneski so bilančni in predbilančni vpisi.)

Lastnik računa je naš dolжник, ter je njegov dolg ob začetku leta znašal Din 54.000.—, od katerih smo mu predpisali obresti do konca prvega polletja, ko račun zaključimo, tedaj za 180 dni.

Pri njegovih plačilih na račun smo pričeli vrnjene nam zneske obrestovali šele naslednji dan, vsled česar smo kot valuto naznačili dnevu plačila sledeči datum, dočim smo ga za obresti debetnih zneskov (na blagu in stroških) obremenili takoj z dnevom obremenitve.

Ob sklepu prvega polletja smo zaključili račun na ta način, da smo najprej sešteli vsote obresnih številke ter

našli, da znašajo debetne obresne številke 110.155, kreditne pa 34.100, vsled česar znaša saldo debetnih obresnih številke 76.055, ki ga radi izenačenja vpišemo obenem z obremenitvijo za 6% obresti v kreditni stolpec obresnih številke.

Obenem pa računovodstva v debetnem denarnem stolpcu na dan zaključka obremenimo za 6% obresti na ta način, da delimo saldo debetnih obresnih številke (76.055) z obrestnim delilcem (60) po že opisanem načinu ter dobimo na ta način znesek Din 1.267,58, za katerega smo lastnika računa v debetnem denarnem stolpcu obremenili.

Sedaj seštejemo še zneske debetnega in kreditnega denarnega stolpca ter najdemo, da znaša vsota debetnih zneskov (z vštelimi obrestmi za prvo polletje vred) Din 74.610·08; vsota kreditnih zneskov pa Din 46.500·—, vsled česar znaša računomelnikov dolg ob sklepu polletja Din 28.110·08, katerega radi izenačenja vpišemo kot prenos salda v kreditni denarni stolpec.

Nato potegnemo pod denarne in pod številčne stolpce zaključni črli ter seštejemo. Vsoti denarnih stolpcev morata biti enaki, istotako tudi vsoti obrestnih številčk.

Debetni saldo Din 28.110·08 prenese-mo s prvim julijem zopet na novi račun ter ga valutiramo z istim datumom in izračunamo zopet obrestne številke za 180 dni. (Dalje prih.)

Zakon o pobijanju nelojalne konkurence.

(Konec.)

Tudi uporaba prislavkov: »pristen«, »naraven«, »resničen«, »originalen« je prepovedana, če se s tem ulegne izzva-
hi napačen pojem o izvoru blaga.

Pri vinih in rudninskih vodah se sme uporabljati geografski naziv, kakor n. pr. »štajerc«, »dolenjec«, »dalmatinec« etc., ako se s tem ne zavaja v zmo-
glede posebnosti vinske trte (šmarnica), če ne predpisuje vinski zakon kaj dru-
gega. (Njegove glavne odredbe smo že objavili.)

Za očrnjevanje se smatra vsako raz-
našanje ali navajanje neresničnih vesti o proizvodih in delovanju konkurenta, ki bi utegnili škodovali podjetju ali podjetniku, bodisi da je tako objavljaj-
nje izvršeno ustno, pisмено ali na ka-
kršenkoli drug način.

Kot zloraba imena tvrdke se smatra vsaka uporaba naziva, ki utegne napra-
viti zmedo glede izvora blaga, če tudi se ta uporablja z dovoljenjem lastnika tvrdke.

Za podkupovanje se smatra vsako dajanje ali obljubljanje nagrade zpo-
slencu pri kakem podjetju, z namenom, priti na ta način do sredstev v svrhu konkurenčnih izkoriščanj.

Kršenje in izkoriščanje tajnosti pro-
izvajanja in trgovine je kaznivo, če je to povzročil nastavljenec s tem, da je tekom službene dobe izdal katerokoli službeno tajnost, zaupano mu o pro-
dukciji ali trgovini.

Kaznivo je tudi dejanje ogledništva, potom katerega skuša priti kdorkoli do tajnosti produkcije, naslovov ali dru-
gih trgovinskih pomočkov v svrhu kon-
kurence.

Istotako je prepovedano uporabljati tuje načrte, šablone, modele itd.

Tajnost veže tudi vse one osebe, ki so zvedele nekaj pri svojem poslu na poziv sodišča.

Seveda ne veže ta tajnost in tudi ne prepoved uporabe onih oseb, ki so se z lastnikovim dovoljenjem priučile v njegovem obratu po izstopu iz službe.

**Kot nelojalna konkurencija pomožne-
ga osebja** se smatra predvsem delova-
nje agentov, ki mnogokrat brez dovo-
ljenja delodajalca delujejo tudi za kon-
kurenčno tvrdko ter sta v tem slučaju kazniva agent in konkurent, če mu je bilo razmerje agenta znano.

Kot premijski posli se smatrajo vsa-
ka obljubljanja nagrad v denarju ali v blagu ali v katerikoli drugi obliki v svr-
ho privabljanja odjemalcev, ne glede ali se dobi ta nagrada kot dobitok po sreči ali pa kot neposredna prodajna premija.

Prepovedane niso bonifikacije, ki so v zvezi s časovno dospelostjo (odstot-
ki), dalje ne navadni »kassa-sconto« ob takojšnjem plačilu, kakor tudi ne udomačeni popust (rabat) ali časovno udomačeno dajanje posebnih nagrad (ob novem letu in sličnih prilikah).

Blago, ki je vezano s premijami in si ga je trgovec nabavil pred 11. ma-
jem letos, se sme prodajati samo še do 11. novembra letos. Po tem datumu pa je blago, katerega prodaja je vezana s premijami prepovedano prodajati.

Posli po kuponem sistemu, po ka-
terih je kupec dolžan pridobiti nove kupce potom prodaje kuponov so sploh prepovedani ter sme zahtevati vsak

kupec povračilo plačanega zneska, če se odreče nabavi blaga.

Pravico do vložilve tožbe ima vsak konkurent in poleg tega tudi vsaka trgovska, obrtna ali industrijska zbornica ter vsako društvo, ki ima po pravilih določen namen, varovali koristi svojih članov. Le v izjemnih slučajih, kjer se gre za izključno in neposredno škodo konkurenta, je vložitev tožbe dovoljena samo njemu.

Povračilo škode pripade konkurentu po sodni precejitvi, v kolikor je bil vsled konkurence oškodovan na efektivni škodi in na izgubljenem dobičku. Poleg tega pa sme sodišče toženca na posebno zahtevo kaznovati tudi z zneskom do višine 100.000 Din, katere mora plačati konkurentu kot odškodnino za osebne žalitve in osebno škodo. V slučaju, da je za plačilo obvezanih več oseb, so vse odgovorne solidarno.

Neosnovana vložitev tožbe je kazniva z zneskom do 50.000 Din, oziroma v slučaju neizterljivosti z zaporom do enega meseca, ako se dokaže, da je tožitelj vložil tožbo iz zlobnosti ali obsejnosti.

Glede pristojnosti sodišča določa zakon brez ozira na višino tožbenega zahtevka Irgovinska sodišča, oziroma Irgovinske senale pri okrožnih sodiščih. Z ozirom na krajevno pristojnost se mora vložiti tožba pri onem sodišču, v

čigar okrožju se nahaja sedež podjetja. Ako ima Iako podjetje več podružnic v državi, se vložiti tožba pri onem sodišču, v katerega okrožju leži podružnica, na katero se dejanje nanaša, sicer pa na sedežu glavnega podjetja.

Za inozemska podjetja, ki nimajo v državi znanega bivališča, je pristojno ono sodišče, v katerega okolišu se je dejanje zagrešilo.

Zastaranje civilnopravnih zahtevkov je določeno v šestih mesecih potem, ko je oškodovanec zvedel za dejanje. Ako za dejanje ni zvedel, nastopi zastaranje 3 leta po izvršenem dejanju na katerega se tožba nanaša. Za onega, ki dejanje neljalne konkurence stalno izvršuje, prične teči zastaranje šele z zadnjim izvršenim dejanjem.

Kazni so določene poleg prepovedi izvrševanja in povračila škode na denarno kazen do 50.000 Din ali z zaporom do enega leta, oziroma tudi na obe kazni skupaj.

Tožbo zamorejo vložiti tudi **inozemci** proti našim državljanom, ako obstoji vzajemna pravna zaščita z njegovo državo.

Za dejanja, ki so bila zagrešena pred objavo tega zakona (11. V.) se sme istolako vložiti tožba; vendar se tožbeni zahtevki na povračilo škode računati šele od tega datuma naprej.

LISTNICA UREDNISTVA.

Dnevno dobivamo povpraševanja, zakaj smo listu dali ime »Mali trgovec«, ki zveni bajé nekam poniževalno, da se ga nekateri naročniki lakorekoč sramujejo.

Naj navedemo enega izmed teh dopisov, ki slove:

»Večkrat nanese pogovor na Vaš list, o katerem gre splošna hvala, in mu nihče ne odreka njegovega velikega pomena za Irgovski stan. Glede imena pa je mnenje, da je nekako indirektno poniževalno, ter je splošna želja, da bi se naslov listu izpremenil v »Trgovec« ali slično. Znani so mi slučajji, ko ga nekateri Irgovci baš radi imena odklanjajo, dasiravno vem, da je pravilno ...«

K temu pripominjam, da smo ustanovili naš list z namenom, da štiti koristi Irgovcev sploh. Ako bi hoteli izdajati list za slovenske veletrgovce, ki naša naklada ne šla v lisoče, marveč bi zardostovalo 30 izvodov.

Priznamo pa, da zveni sedanji naslov lista nekam čudno, vsled česar bomo storili vse, da pričnemo z novim letom izhajati pod imenom »Trgovec«.

Naše naročnike pa prosimo, naj v interesu Irgovskega strokovnega lista odstranijo malenkostne predsodke zaradi naslova pri svojih tovariših ter naj nam pridobe med njimi, pa tudi med Irgovskim osebjem novih naročnikov, za kar jim bomo zelo hvaležni.

Uredništvo.

Gospodarske beležke.

Naša razstava v Ženevi.

Dne 19. 1. m. je bila v posebnem paviljonu v Ženevi otvorjena jugoslovanska razstava, ki ima namen, seznaniti inozemstvo z lepoto, kulturo in gospodarskim bogastvom ter vsesrlnskim napredkom naše zemlje. Razstava ima velik propagandni pomen ter bo gołovo na veliko korist tujskemu prometu. Inozemski tisk se zelo pohvalno izraža tako o razstavi, kol o velikem napredku naše države na vseh poljih.

Znaki izboljšanja gospodarske konjunktore.

Do težkih dneh gospodarske depresije kažejo gołovi znaki, da se vendarle bližamo boljšim časom.

Najbolj karakterističen znak je izboljšanje položaja na newyorški borzi, kjer so pričeli papirji zopet naraščati v svoji vrednosti, kar je znak, da so iznova pridobili več zaupanja, vsled česar so postali predmet živačnejšega povpraševanja.

Cene surovin so bile doslej v stalnem padanju, sedaj pa izgleda, da so se ustalile, dasiravno se ne more še govoriti o trajnem izboljšanju.

Zelo značilno je tudi nenadno povečanje gradbene delavnosti v Newyorku, kar je precej sigurno merilo za ugodnost konjunktore.

Novo posojilo?

»New York Times« poročajo, da namerava Jugoslavija najeti v Ameriki posojilo v znesku 250 milijonov dolarjev.

Za zvezo Slovenije z morjem.

Deputacija, ki se je prelečeni teden mudila v Beogradu, je dobila pri vseh ministrstvih zařdilo, da se bodo njene želje upoštevale, ker je zveza Slovenije z morjem priznana velika gospodarska potreba. Ako se ne bo moglo pristopiti k izvršitvi projektirane progę iz sredstev, ki so bila predvidena v svrhu uredničenja zasnove razpiše notranje posojilo.

Trgovinski zakon.

Komisija za izdelavo tako potrebnege, enotnega trgovskega zakona je pričela te dni v Beogradu s svojim delom. Komisijo sestavljajo gg. dr. Škerl, univ. profesor iz Ljubljane, dr. Štefanovič, odvetnik iz Zagreba in profesor pravne fakultete dr. Marković iz Subotice.

Pred revizijo tujih nameščencev.

Na merodajnem mestu se pripravlja revizija tujih nameščencev v naši državi, ker naši delavci v inozemstvu — izvzemši Francijo, ne uživajo nikake zaščite, da se na ta način napravi proslor za naše brezposelne državljane, ki bi bili sicer prisiljeni, iskati namestitve v inozemstvu navzlic težkim pogojem.

Bakarska luka se uredi za izvoz rudnin.

Te dni se je v Bakru mudila deputacija angleških finančnikov, ki imajo v eksploataciji več naših rudnikov ter proučila pogoje za ustanovitev izvoznega pristanišča v Bakru. Pregled je uspel poveljno ter so odposlanci ugotovili, da je ustvaritev izvozne baze za rudnine mogoča. V kratkem pridejo v Bakar strokovnjaki za izdelavo tehničnih podrobnih načrtov.

Prijava zgradarine za l. 1931.

Do 31. oktobra so lastniki hiš dolžni vložiti prijave za odmero davka na zgradbe, ki niso oproščene zgradarine.

Kot kosmato najemnino (odškodnino za uporablanje zgradb) treba navesti poleg dajatev (najmnine) v gotovini tudi vse druge vrednosti v naravi (ugodnosti, hrana, delo itd.), ki jih najemnik opravi hišnemu lastniku, dalje stroški za popravilo in prezidavo, če jih je plačal najemnik in ima vsled tega zmanjšano najemnino, kakor tuđi namesto lastnika plačane zavarovalniške, davšćine

Zakasnitev prijave je kazniva s 3 % od odmerjenega osnovnega davka, ako pa se prijava ne vložil v osmih dneh po pismenem pozivu z 10%. Prijavo je izpolniti na posebni poli, ki se dobi pri davkarijah.

O brezalkoholnih pijačah.

»Jugoslovenski Lloyd« poroča o značilnih tožbah, ki so nastale med različnimi proizvajalci brezalkoholnih pijač, ki si za pobarvano vodo izmišljajo najrazličnejša fantastična imena, pozneje pa se prvdajo na podlagi zkona o nelegalni konkurenci.

Ob tej priliki poziva »Lloyd«, naj vlada vendar v interesu našega vinogradništva in sadjarstva nekaj ukrene, da se poveča domači konsum teh važnih gospodarskih produktov s tem, da se prepove parfumiranje in oslajevanje vode ter prične s produkcijo brezalkoholnega vina in brezalkoholnih pijač iz naravnih sadnih sokov.

Železniški spoj Varaždin—Koprivnica.

Namesto projektirane železniške proge, ki bi vezala Varaždin preko Križevcev s podravsko železnico, se je vlada odločila za zgradbo zveze Varaždin—Koprivnica, ki bo v vsej svoji dolžini (45 km) tekla preko ozemlja bogatih premogovnikov.

Sanacija »Prometne banke«.

Po sklepu zadnjega občnega zbora se je odločila »Prometna banka« d. d. v Ljubljani izdati za 100 starih delnic po eno novo, da bo na ta način znižala staro delniško glavnico od 5.000.000 na 50.000 Din. Istočasno pa je razpisana emisija novih 49.500 komadov delnic po 100 Din, s katerim zneskom se delniška glavnica zopet poviša na 5.000.000 Din. Izgube banke izkazujejo l. 1929 vsoto 5.411.241,26 Din. Upniki znašajo 17 milj. 931.779,89 Din, dolžniki pa 16.103.879,37 dinarjev. Banka je v smislu zakona pozvala svoje upnike, da se v roku treh mesecev izjavijo, ako želijo izplačilo ali zavarovanje svojih terjatev.

Izvoz sliv.

Doslej je iz države izvoženih že nad 2000 vagonov svežih sliv, največ v Nemčijo, ker kalifornijske slive še niso dospete na tržišče, a češkoslovaški pridelek je slabše kakovosti. V Brčkem se plačujejo sveže slive za izvoz po Din 3,52 kg.

Živinoreja v Jugoslaviji.

Do statistiki Narodne banke je bilo koncem pretečenega leta v državi sledeče stanje živinoreje, kateremu v primerjavo dodajamo podatke o stanju iz l. 1928:

	1929	1928
konji	1,111.000	1,109.000
govedo	3,721.000	3,654.000
svinje	2,568.000	2,663.000
ovce	7,662.000	7,722.000
koze	1,800.000	1,750.000
mezgi	106.000	106.000
perulnina	16,905.000	16,081.000
panji čebel	572.000	567.000

Na Dravsko banovino odpade 55.455 konj, 378.840 goved, 281.357 svinj, 45.613 ovac, 12.824 koz in 1.009.308 komadov perulnine.

Asfaltiranje ceste Beograd—Subotica.

Gradbeno ministrstvo je odločilo, da se mora razširjena in utrjena asfalna cesta Beograd—Subotica pričeiti gradili že 1. oktobra letos ter mora biti prihodnje poletje dovršena. Gradbeni stroški so proračunjeni na 80 milijonov dinarjev. Država dá 50, Dunavska banovina pa 30 milijonov dinarjev.

Otvoritev redne morske zveze s Španijo.

V nedeljo je bila otvorenjena redna zveza s Španijo, ki jo vzdržuje naša paroplovna družba »Oceanija«. Kot prvi je nastopil pot parnik »Morava«.

Uvoz koruze v Španijo

je zopet dovoljen ter je carina določena na 10. zl. peset za 100 kg. Dasiravno se giba cena koruze v Španiji okoli 50 peset, bi naša koruza bila po tej carini ie za par peset cenejša od domače. Navzlic temu, razmeroma majhnemu dobičku, je verjetno, da pride pri nas do večjih kupčij.

Zakon za pospeševanje čebelarstva.

V poljedelskem ministrstvu se dokončuje načrt zakona za pospeševanje čebelarstva, ki bo za naše čebelarstvo velikega pomena.

Oves in ječmen za vojaštvo.

V smislu naredbe vojnega ministrstva nabavi Uprava dravskega intendantskega slagališča v Ljubljani večje množice ovsa in ječmena neposredno od kmetov, ekonomov, oziroma kmetijskih organizacij. Ponudbe z navedbo množine in cene je nasloviti na označeno upravo.

Prevoz ocelne kisline.

Po dosedanjih odredbah se je zamogla ocelna kislina prevažati v balonih, obitih z deskami (v zabojih). Nova naredba prometnega ministrstva pa od 1. januarja prihodnjega leta ne dovoljuje več takega prevoza in predpisuje, da se morajo pošiljati tekočine, ki vsebujejo nad 40% ocelne kisline v dobro zamašenih sodih, ki morajo biti poleg tega vloženi v močne zunanje sode.

Dobra letina orehov v Drinski banovini.

Po poročilu banske uprave v Sarajevu je pričelo tam obiranje orehov ter se ceni pridelek na 500 vagonov.

Konkurz.

Basle Ivan, zapuščina v Trnavi. Prvi zbor upnikov 14. okt.; oglasitveni rok do 20. okt.; ugotovitveni narok 30. okt. pri okrajnem sodišču v Vranskem.

Likvidacija.

Obrtno kreditna zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani je prešla v likvidacijo vsled sklepa občnega zbora.

Poravnave.

Kovačec Ljudmila, trgovka v Pljuju, je priglasila poravnavo tvrdke Kovačec Ivan. Narok za sklepanje o poravnavi je določen na 30. oktobra; rok za prijavo terjatev do 25. oktobra pri okrajnem sodišču v Pljuju.

Druškovič Josip in Franciška, trgovca v Kozjem, predlagata prisilno poravnavo, po kateri bi bili popolnoma poplačani upniki I. in II. razreda, upniki III. razreda pa z 20%, plačljivo polovično v enem mesecu, polovično pa v 6 mesecih po pravomočnosti. Narok za sklepanje o poravnavi je določen na 16. oktobra pri okrajnem sodišču v Kozjem.

Po širnem svetu.

Francija proti sovjetskemu dumpingu.

Na ženevski konferenci društva narodov so pričeli francoski gospodarski strokovnjaki razgovore z delegati drugih držav, kako se ubraniti pred sovjetskim dumpingom in obvarovali zlasti domače poljedelstvo, gozdarstvo ter domače premogovnike pred poplavo ruske konkurence, ki plasira blago pod ceno produkcije. Dosedanji razgovori kažejo, da zlasti Nemčija ni naklonjena kakšni skupni obrambni akciji, dočim so druge industrijske države doveznejše za skupni nastop.

Velika petrolejska ležišča v Nemčiji.

Kot poročajo nemški časopisi je dopspel tja ameriški petrolejski magnat Sinclair, da vodi vrtanje petrolejskih ležišč v Hanovru in Oldenburgu, ki so po njegovem mnenju v stanu kriti potrebo cele Nemčije, ker bodo leto dali po 400 milijonov galon nafte.

Nova borzna panika v Ameriki.

Na drugem mestu poročamo o izboljšanju položaja na newyorški borzi. Nove vesti pa poročajo, da je vsled padca žitnih cen in vsled stalno neizboljšane konjunktura prišlo v sredo do novega borznega navala, ki je po zadnjih izboljšanjih povzročil nov padec papirjev. Dasiravno se tolmači ta nervoznost z rusko ekspanzivnostjo pri izvozu žita, gre nedvomno tudi v tem slučaju večji del krivde na manipulacije borznih spekulativov.

Slaba letina na Madžarskem.

Najnovejša ocena madžarske letine kaže sledeče rezultate v milijonih kvintalov (v oklepaju podatki lanskega leta): pšenica 19·2 (20·4), rž 6·8 (8), ječmen 5·2 (6·8), oves 2·2 (4·1), koruza 13·1 (18), krompir 15·8 (21·7), sladkorna pesa 11·6 (16·1). Povprečno je letošnja letina skoraj za četrtino manjša od lanske.

Zmede v Rusiji.

Manipulacije sovjetske vlade, ki je pokrivala deficit z vedno novim izdajanjem bankovcev, so povzročile padec červonca. Vlada skuša sicer del krivde zvaliti na špekulante, češ, da zbirajo kovani denar, in so smrtno obsodbe že za malenkostno posest kovanega denarja na dnevnem redu.

Radi strogih kazni, ki so določene za zbiralce kovanega denarja, se ne more kupiti potrebnega blaga, ker se prodajalec ne upa na ta način »zbirati« kovanega denarja, da ne pride vsled tega v ječo, za ničvredni papir pa zopet noče oddati blaga.

Uspeh tega postopanja se kaže v tem, da se vedno bolj udomačuje prvotna starodavna kupčija z zamenjavo blaga, denar pa igra samo še vlogo plačilnega sredstva za državne uslužbence. Dasi ravno hrdijo sovjetski voditelji, da je prehod k trgovini z zamenjavo nekaj, kar je v skladu z načeli komunizma, je izven vsakega dvoma, da je plačevanje potom izmene blaga nekaj gospodarsko nemogočega, kakor je izven dvoma tudi dejstvo, da sovjetske tiskarne bankovcev ne bodo nehale z delom, lemveč bodo ob prvem deficitu zopet obravnavale s polno paro.

Izgube nemške avtomobilske industrije.

»Vossische Zeitung« prinaša statistiko, po kateri so nemške avtomobilske tvornice tekom petih let izgubile 72 milijonov mark (970 milijonov dinarjev) vsled napak v produkcijski politiki. Ta izguba odpade samo na osem večjih avtomobilskih tovarn.

Bančni polomi v Italiji.

K mnogobrojnim konkurzom italijanskih bank in industrijskih podjetij se je poleg dveh velikih sicilijanskih bank: »Credito Siciliano« in »Banca Popolare di Bagheria« še šest drugih bančnih in industrijskih podjetij tekom enega tedna. Polom tvrdke »Bonifiche Ferraresi« pa je poleg njih tekom pretečenega tedna v konkurz še 5 velikih gospodarskih podjetij.

Tudi Kanada je zvišala carine.

Konferenca o carinskem premirju je rodila pravcato carinsko vojno, kateri se je prelečeni teden pridružila tudi Kanada s tem, da je izdatno povišala svoje carinske tarife, zlasti za železo, jeklo, bombaževo in volneno blago, steklo, papir in poljedelske stroje.

Z novo carinsko tarifo sta močno prizadeti ameriška in angleška industrija. Kakor kaže, je to povišanje posledica prelečane ameriške carinske zaščite ter nekak odgovor Kanade.

Poleg povišanja carinskih tarif je predložen tudi načrt za prepoved uvoza iz onih držav, ki ne priznavajo versailskega mira, kar je naperjeno proti sovjetskemu blagu.

Mednarodna združna zveza.

Koncem avgusta je imela svoj kongres na Dunaju Mednarodna združna zveza, ki združuje v centralni organizaciji 122 združnih zvez iz 40 različnih držav sveta. Včlanjene zveze združujejo 193.000 zadrug s 56 milijoni članov, vsled česar predstavlja Mednarodna združna zveza po številu posredno združenih članov najmočnejšo organizacijo sveta.

Iz naše države sta poleg Glavnega združnega saveza v Beogradu včlanjeni še Zveza gospodarskih zadrug za Jugoslavijo v Ljubljani in Osrednja kmetijska zadruga v Novem Sadu.

Kongresa se je udeležilo 600 delegatov iz 32 različnih držav.

Slab pridelek koruze v Romuniji.

Letošnji pridelek koruze se cenj na 39,482.000 met. stotov, dočim je lanski znašal 65,862.000. Letošnji pridelek je tedaj za 24 milijonov met. stotov ali skoraj za tretjino manjši od lanskega.

Ponarejen denar v Avstriji.

Zadnje čase odkrivajo v prometu veliko število avstrijskih kovanih novcev po 50 grošev. Falzifikali so tako izborni izdelani, da jih samo strokovnjak loči po robovih. Računajo, da je takih novcev v promet za več kot 100.000 šilingov, a ponarejevalcem ne morejo priti na sled.

Nazadovanje svetovne trgovine.

Spričo gospodarske depresije se je v minulem letu tudi zmanjšal promet mednarodne trgovine, in sicer je po virih angleškega trgovinskega ministrstva lansko nazadovanje v primeri s stanjem predlanske zunanje trgovine v odstotkih sledeče:

	pri uvozu odstotkov	pri izvozu odstotkov
U. S. Amerika	26	23
Italija	21	21
Nemčija	18	6
Francija	12	10
Anglija	10	16
Belgija	14	14

Najbolj je nazadovala zunanja trgovina Amerike. Med evropskimi državami pa je nazadovanje največje v Italiji.

Izvoz grozdja iz Bolgarije

Bolgarska statistika izkazuje v poslednjih letih sledeči izvoz grozdja v tonah:

	1927	1928	1929
v Avstrijo	482.6	911	1758.7
v Nemčijo	9	32.8	294.4
na Čehoslov.	12.9	14.2	28.4

V vse ostale države je bilo lansko leto izvoženih 25 ton.

Lelošnji izvoz bo po vsej priliki več kot dvojen nasproti lanskemu ter se računa, da pride za izvoz v poštev okoli 5000 ton svežega grozdja, ki se bo predvsem plasiral v Avstriji in v Nemčiji.

Nazadovanje prekomorske trgovine.

Za nazadovanje prekomorske trgovine so zelo značilni podatki o prometu v Sueškem prekopu, ki so lani v drugem četrtletju kazali 17.61 milijonov ton, letos pa izkazujejo v istem času le 15 milijonov ton.

Zunanja trgovina Italije.

Po službenih podatkih je znašala vrednost italijanskega izvoza v avgustu 878 milijonov lir, uvoza pa 1172 milijonov lir, vsled česar je avgustova trgovska bilanca zaključena z 294 milijoni lir deficita.

Ruska pšenica na Dunaju.

Prošle sobote se je na dunajskem trgu prvič prodajala ruska pšenica, ki je našla po Donavi preko Brajle. Cena je 100 čeških kron, šlep, Dunaj.

Evropski cestni promet.

Prihodnje leto se 1. marca vrši konferenca za cestni promet v Evropi, ki jo je sklicalo Društvo narodov. Konferenca se bo bavila z unifikacijo cestnega policijskega reda, z enotnostjo signalov ter se bo poleg tega bavila tudi z mednarodno uredbo prometa trgovskih avtomobilov in z vprašanjem carine oziroma obdavčenja tujih motornih vozil.

Čehoslovaški bojkot Italije.

Vsled čehoslovaške obsodbe poslopanja fašistične justice je fašistično časopisje udarilo po Čehoslovakih na način, kakršnega je samo ono zmožno ter ni štedilo z najbolj izbranimi žaljivkami in podlikanji. Protestom čehoslovaških nacionalnih krogov so se pridružili tudi predstavniki gospodarstva s pozivom, naj se bojkotirajo italijanska izletišča in italijansko blago.

Naraščanje brezposelnosti v Angliji.

Tekom pretečenega tedna je število brezposelnih v Angliji ponovno naraslo za skoraj 80.000 oseb, tako da znaša število brezposelnih v Angliji že 2 milijona 140 tisoč in predstavlja tudi za Anglijo rekordno višino. Pred dobrim letom je število brezposelnih znašalo le 1 milijon. V zvezi z naraščajočo nezaposlenostjo se tudi mnogo naših ljudi odpravlja k povratku iz Avstralije, kjer imajo prednost Angleži.

Čehostaklo

tovarniška zaloga stekla

Ljubljana

Komenskega ulica št. 20.

Dobavljamo vse vrste steklenice za lekarne, drogerije, tvornice soda vode, kemične in likerske tvornice, kozarce za vkuhanje sadja in sočivja, kozarce in steklenice za gostilne i. t. d.

— Zahtevajte ponudbe! —

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274'30	274'50
1 ameriški dolar	56'30	56'35
1 avstrijski šiling	8'—	7'98
1 belga	7'90	7'85
1 bolgarski lev	—'41	—'40
1 češkoslovaška krona	1'671	1'67
1 francoski frank	2'215	2'21
1 grška dragma	—'731	—'73
1 hol. goldinar	22'69	22'75
1 italijanska lira	2'95	2'95
1 madžarski pengő	9'90	9'89
1 nemška marka	13'405	13'45
1 poljski zlot	6'35	6'35
1 rumunski lej	—'408	—'41
1 švicarski frank	10'959	10'96
1 španska peseta	6'05	6'22
1 turška lira	26'80	26'80
1 argentinski pezos	20'40	20'50
1 danska krona	15'12	15'12
1 turška lira, papir	27'—	27'—
1 švedska krona	15'17	15'17
1 zlati frank	10'96	10'96
1 kanadski dolar	56'—	56'20
1 norveška krona	15'11	15'11
1 brazilski milreis	6'30	5'65

Nobenih pomembnih spremenitev; španska peseta se je zopet popravila na stanje prejšnjega tedna.

VREDNOSTNI PAPIRIJ.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 440'50—441'50, 7½% Blairovo posojilo 86'50—87, 8% Blairovo posojilo 97—97'75, investicijsko posojilo 88 do 88'50, tobačne srečke 30 ponudba, 7% posojilo Drž. hipotekarne banke 85'25 do 86, 4½% bosanske agrarne obveznice 55'75, begluške obveznice 76 do 76'75, Rdeči križ 55 ponudba.

Stanje skoraj neizpremenjeno, tendenca čvrsta.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 924—927, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 126—131, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8150—8250, Trboveljska premogokopna 388—388'50, Kranjska industrijska družba 312.

Papirji Narodne banke so se zopet dvignili za 50 Din, delnice Trboveljske pa so ponovno nazadovala od 393 na 388.

Motvoz Grosuplje.

Tržna poročila.

Nevzdržno padanje cen platine.

Ta plemenita kovina je na Londonski borzi pred vojno notirala 9'25 funt šterlingov za unco ter je bila od tedaj skozi deset let v stalnem porastu in je dosegla svoj višek leta 1924 s ceno 28'25 funt šterlingov. Pozneje je šla cena navzdol, a še nikdar ne v taki meri kot letos, ko je začetkom leta notirala še 12'50, v avgustu 8'25 in sredi septembra padla na 6'50 funt šterlingov za unco.

Kavčuk gre navzgor.

Poročila londonske blagovne borze so doslej beležila stalno padanje cen kavčuka, ki je pretečeni teden dosegel najnižji nivo 3⁷/₈, a se je tekom tedna cena dvignila na 4¹/₈ in kaže tendenco navzgor, ali pa se bo vsaj ustalila na tej višini.

Sladkor se poceni?

Naš sladkor je še vedno tako drag, da ne more konkurirati inozemskemu, zlasti češkoslovaškemu sladkorju, ki se navzlic razmeroma visokim zaščitnim carinam uvaža v našo državo. Previsoka cena je tudi vzrok, da ne moremo prodati preostankov naših zalog, ki se računajo na 2500 vagonov; poleg tega pa je tudi letošnji pridelek za kakih 500 vagonov večji kot poraba v državi. Da nemogočijo uvoz tujega sladkorja in najdejo možnost prodaje prestalih zalog, so pričele tvornice razmišljati o potrebi znižanja cen.

Jajca dražja.

Vsled zmanjšane produkcije je padla tudi ponudba jajc, vsled česar se je cena dvignila na 1'25 Din za komad.

Nizke cene na živinskem sejmu v Sisku.

Na zadnjem živinskem sejmu v Sisku so padle cene debelim svinjam na 9 do 10 Din, volom pa na 8-9 Din za kg, vsled česar ni prišlo do kupčije, ker so kmetje živino rajši peljali domov. Pač pa so se razmeroma dobro plačevale mršave svinje, ki so dosegle ceno 14 do 16 Din.

Tudi v Osijeku so cene pilanih svinj padle na 9-10 Din.

Isto poročilo je iz zadnjega lrga v Sremski Mitrovici, kjer pilane svinje le v izjemnih slučajih dosežejo ceno 10 Din.

Znižane cene železa.

Železninarski kartel je vsled mednarodnega padca cen znižal v važnejših državnih centrih cene za paličasto železo v Ljubljani od 361 Din na 340-50 Din, v Zagrebu od 363 Din na 341-50 in v Beogradu od 347 na 329-50 za 100 kg. Razlika v ceni med paličastim in obročnim železom, ki je doslej znašala 20 Din pri 100 kg, se je zmanjšala na 12 Din.

Še padec bakra.

V pretečenem tednu je cena bakra na newyorški borzi padla od 11-30 na 11-05 centa za funt cilj evropska luka, te dni pa so padle cene na 10-8, a kažejo še vedno tendenco navzdol.

Surova svila.

Po zadnjem učvrščenju cen je surova svila tekem tedna zopet nazadovala za 2-3 lire pri kg, zlasti pri slabejših vrstah, dočim so boljše vrste nekoliko stalnejše v ceni.

Svinec cenejši.

Organizacija producentov svinca je na londonski borzi prenehala z intervencijami, s katerimi je doslej vzdrževala cene že od junija na 17 funtih 15 šilingih, vsled česar je cena zdrknila na 17 funtov 12½ šil., dobava za december pa celo na 17 funtov 10 šil.

ZITO.

Cene so šle tekem tedna na vseh borzah v državi znatno navzdol za vse vrste žita.

Na ljubljanski borzi notirajo sledeče cene:

Pšenica: nova bačka: 80/81 kg, 1% primesi, 220-222-50 Din; nova bačka, 79/80 kg, 2% primesi 212-50-215 Din; nova bačka, 78/79 kg, 2% prim., 202-50 do 205 Din, vse promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Koruza: bačka, zdrava, rešetana, suha 157-50-160 Din; okrogla, za mleto: suha, zdrava, rešetana, 185-187-50 Din, oboje mlevska voznina, slov. post. plačilo v 30 dneh.

Ječmen: spomladanski pivovarski, 69 do 70 kg, 205-207-50 Din; novi ozimni, 66/67 kg, 175-50-177-50 Din, oboje promptna dobava, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Oves: bački baranjske provenience, slov. post., dobava promptna, plačljivo v 30 dneh, 195-197-50 Din.

Rž: nova bačka, 72 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 157-50-160 dinarjev.

Moka: bačka nularica, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, 365-370 Din.

HME LJ.

Dočim so bile cene začetkom tedna vsled zmernega povpraševanja še precej nestalne ter se je plačeval savinjski hmelj po 8 do 9 Din, se je med tednom povpraševanje dvignilo, vsled česar so narastle tudi cene, ki so dosežale 10, 11 in tudi 12 Din za kg. Zaloge so še skrčile, vsled česar je pričakovali ustajenja cen, ni pa tudi izključeno, da se povišajo.

V Vojvodini je položaj še vedno nespremenjen in cene razmeroma nizke ter se ob slabi kupčiji gibajo v višini 7 do 9 Din.

Tudi na inozemskih tržiščih so cene čvrste, dasiravno še vedno prenizke. V Žatecu se plačuje hmelj po 400-550 Kč, v Nürnbergu pa holedauski po 45-90 mark, würtemberški pa po 80 do 100 mark za 50 kg ob srednje dobri kupčiji.

**Pridobivajte našemu listu
vedno nove naročnike!**

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. septembra 1930.

Govedina za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. vrste Din 22—, II. vrste 20—; na trgu: I. vrste Din 18—20, II. 16—18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—10, jeter 16—20, ledic 18—24, možganov 20—25, loja 5—12.

Telutina za kg: I vrste Din 24—25, II. 20 do 25, jeter 25—30, pljuč 20—22.

Svinjina za 1 kg: I. vrste Din 25—, II. 22—24, pljuč 10—, jeter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6—, slanine trebušne 18, slanine ribe in sala 22, slanine mešane 19, slanine na debelo 18, masti 24, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25—28, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10 do 12, jezika 30.

Drobnica za 1 kg: koštrunovega Din 14—15, jagnjetine 18—20, kozličevine 25.

Konjsko meso za 1 kg: I. Din 10, II. 8.

Klobase za 1 kg: krakovskih Din 42, debrecinskih 42, hrenovk 30—34, safalad 30 do 34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 24.

Perutnina: piščanec majhen Din 10—15, večji 16—25, kokoš 25—40, petelin 25—35, raca 25—35, domači zajec, manjši 8—12, večji 14—20.

Ribe za 1 kg: karpa Din 25—30, ščuke 30 do 35, postrvi 60, klina 20, mreže 15—20, pečenke 10—15.

Mleko, maslo, jajc, sir: 1 liter mleka Din 2'50—3—, 1 kg surovega masla 35—40, čajnega masla 44—52, masla 40—44, bohinskega sira 30—32, sirčka 8—10, par jaje 2—2'25.

Pijače: 1 liter starega vina Din 18—22, novega vina 14—18, časa piva 3—3'50, 1 vrček piva 4'50—5—, 1 steklenica piva 5'50—6—.

Kruh za 1 kg: belega Din 5—, črnega 4'50, rženega 4'50.

Sadje: 1 kg jabolk I. Din 8—, II. 6—7, III. 4—5, luksurnih hrušk 14, hrušk I. 9, II.

708, III. 5—6, ena limona 0'75—1—, 1 kg: rožičev 8, fig 10, mandeljnov 48, luščenih orehov 48, češpelj 4—6, suhih češpelj 14, suhih hrušk 10—14, breskev 8—20, grozdja 6—10, brusnic 8—12.

Specerijsko blago za 1 kg: kave Portoriko Din 80—84, Santos 52—54, Rio 36—40, pražene kave I. 100—110, II. 80—90, III. 66—70, kristalnega belega sladkorja 12'50, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4'50, navadnega kisa 2'50, 1 kg soli morske debele 2'50, soli drobne 2'75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kavosti 46, 1 liter petroleja 7'50, 1 kg testenin I. 10, II. 9—, pralnega luga 3'75, čaja 80.

Mlevski izdelki: moke št. 0 na debelo Din 375—390, na drobno 4'50, moke št. 2 na debelo 350—370, na drobno 4'25, št. 4 300—319, na drobno 4—, št. 6 280, na drobno 3'50, 1 kg kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 1'75—2—, koruzne moke 3'50, koruznega zdroba 4—4'50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 4.

Žito za 100 kg: pšenice Din 220—230, rži 200—210, ječmena 190—200, ovsna 195—215, prosa 220—210, koruze 165—185, ajde 200 do 220, fižola ribničana 350, prepeličarja 410, 1 kg graha 8—10, leče 8—10.

Kurivo, krma: 1 tona premoga Din 460, m³ trdih drv 160, mehkih drv 80, 100 kg sladkega sena 100, pol sladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60—70.

Zelenjava za 1 kg: endivije solate Din 6—8, zgodnjega zelja 1—2, kislega zelja 3'50, ohrovt 1—2, kolerab 6—7, špinace 4—5, paradižnikov 2—4, kumar 1—1'50, 100 kumaric za vkisanje 10—12, 1 kg buč 1—1'50, graha v stročju 8 do 10, luščenega graha 12—16, fižola v stročju 1'50—6, 1 liter luščenega 4—6, 1 kg čebule 1—1'50, česna 8—10, novega krompirja 1—1'50, kisle repe 2'50—3, korenja 2—4, peteršilja 3 do 4, zelenjave za juho 3—4, zelene paprike 4—6, malancan 6—8.

Lesni trg.

Kolko lesa bomo izvozili?

Na zadnjem kongresu gospodarskih korporacij se je med drugim obravnavalo tudi vprašanje izvoza v bodočem gospodarskem letu, ki pričinja vsakokrat 1. septembra in končuje naslednje koledarično leto 31. avgusta.

Predvidevno bo tudi v tem gospodarskem letu zavzemal izvoz lesa po teži prvo, po vrednosti pa drugo mesto med našimi izvoznimi produkti ter se ceni skupna vrednost na 2116 milijonov Din.

Pri posameznih vrstah bi se razdelil bodoči lesni izvoz tako-le:

	wagonov	vrednost Din
drva	40.000	80.000.000
gradbeni les	120.000	1.080.000.000
bukovj pragovi	600.000 kom.	21.000.000
hrast. pragovi	2.500.000 kom.	137.000.000
oglje	5.800	40.600.000
lesni izdelki	4.500	83.250.000
celuloza	1.500	33.000.000
ekstrakti in tanin	1.500	82.000.000

Ruski lesni izvoz.

Dasiravno si ruski les še ni osvojil naših glavnih lesnih tržišč, je navzlic temu naraščanje ruskega lesnega izvoza

vplivalo na cene, da so tokom zadnjih štirih let v stalnem padanju.

S kako intenzivnostjo se je vrgla Rusija na povečanje lesnega izvoza, priča statistika, ki v zadnjih štirih letih kaže sledeči rezultat:

1926 izvoženo	3,157.000 m ³
1927 „	4,207.000 „
1928 „	5,486.000 „
1929 „	7,890.000 „

Navzlic rapidnemu naraščanju ruskega lesnega izvoza pa še vedno ni dosežena količina, ki jo je izvažala Rusija pred vojno, vsled česar bi bilo pogrešno računati, da se to naraščanje ustavi.

Dobave.

50 m³ rezanega lesa nabavi do 2. oktobra direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju. Pogoji pri Zbornici TOI.

18.680 impregmiranih telegrafskih drogova nabavi dne 3. okt. računsko-ekonomski oddelek ministrstva za zgradbe v Beogradu. Oferte na vpogled pri Zbornici TOI.

26.000 kg lesnega oglja nabavi 3. okt. direkcija drž. železnic v Zagrebu. Pogoji pri Zbornici TOI.

Večjo množino desk nabavi 30. 1. m. Dravska radionica v Ljubljani. Pogoji pri Zbornici TOI.

400.000 kg oglja nabavi monopolska uprava v Beogradu. Pogoji pri Zbornici TOI.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na borzi je še vedno mrtev ter ne pride do pomembnejših sklepov.

Cene so iste kot v 35. številki.

Povprašuje se po sledečem blagu:

2 vagona moralov, smreka, jelka, 38 × 78 mm, 4 m dolžine.

1 vagon moralov, sestavljen tako: 10 m³, 98 × 98 mm, 5 m dolžine, 10 m³, 98 × 98 mm, 4 m dolžine, 5 m³, 98 × 98 mm, 5 m dolžine, 5 m³, 118 × 118 mm, 4 m dolžine, 5 m³, 118 × 118 mm, 5 m dolžine, 5 m³, I., II. in III. monte. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon surove bukovine, I. in II., v debelinah 70 in 80 mm, v dolžini 4-50 m z največ 10% od 4 m, blago mora biti obrobjeno. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

100 m³ škureti, smreka, 14 mm, v fiksnih dolžinah od 1-50 ali 3 m, od 7 do 12 cm širine, ta roba se bode rabila za izdelovanje tobačnih sodov. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

40 kvintalov jelševih plohov, debeline 30, 40, 50 in 60 mm; 25 kvintalov hrastovih plohov, debeline 30, 40, 50 in 60 mm; 20 kvintalov bukovih plohov, deb. 30, 40, 50 in 60 mm; 20 kvintalov orehovitih plohov, deb. od 40 do 80 mm; blago zdravo in suho. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Bordonali, 8 komadov, od 40/40 cm naprej, kompletacija vagona od 29/29 do 39/39 cm, vse od 6 m dolžine naprej. Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

200.000 komadov hrastovih pragov, normalni, za italijanske železnice. Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Deske smreka, jelka, 24 ali 25 mm, širina od 8 do 18 cm oziroma 20 cm, I., II., III. in IV. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja. Lahko je pa tudi samo III. in IV., brez loma in gnilobe, konična roba.

Bukovi morali v sledečih dimenzijah: cm 220 × 7 × 7, cm 200 × 6, ½ × 6½, cm 180 × 6 × 6, cm 160 × 5½ × 5½. Cena naj se glasi franko meja Postojna tranzit.

1 vagon lepe, parjene, obrobjene bukovine II. vrste, debeline 27 mm in 50 mm, dolžine od 1 do 1-90 m, širina od 14 cm naprej.

1 vagon surove neobrobjene bukovine in 1 vagon javorjevih plohov. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

10 vagonov bukovih lepih suhih okroglice. Cena franko vagon italijanska meja.

Več vagonov jelovitih kratice v sledečih dimenzijah: 0-60 m 2-50 m, 1 m 3 m, 1-60 m 3-50 m, 2 m 3-60 m, od 8 cm širine naprej z medjo ca. 14 cm ali več. Od zgoraj navedenih dolžin se rabi največ po 1 m, 2 m, 2-50 m, 3 m in 3-50 m, oziroma 3-60 m in nekoliko manj 0-60 in 1-60 m. Cena naj se stavi za m³ ali pa na težo, franko vagon nakladalna postaja.

10 vagonov orehovitih hlodov, ca. 100 m³, srednji premer od 30 do 65 cm, z nekaj % 30 cm, dolžina od 2 m z nekaj od 1-50 do 1-90 m, blaga je 90% brez grč. — Cena se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Borovi drogovi, od 7 do 9 m dolžine, debelina na tankem koncu 11 do 14 cm.

Trami ca. 1000 ma, cena franko vagon meja Postojna tranzit. Hrastovi nežamani plohi ca. 30 ma od 50-100mm debeline, 2-4 m dolžine, blago suho zdravo. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Hrastovi in bukovni pragovi v dimenzijah 2'60 × 24 × 14 × 15 cm in 2'60 × 21 × 13 × 13 cm. Cena za bukove I. Din 40' — za komad, II. Din 34' — za komad; cena za hrastove I. Din 62' — za komad, II. Din 54' — za komad. Gornje cene se razumejo franko vagon Sušak pristanišče. — Najmanjša količina, katera se lahko zaključi, je 15.000 komadov.

Pletenine

za industrijski kraj prevzamem v komisijo.

Ponudbe na upravo pod šifro: »Jam-čim s kavcijo«.

»Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v Grosupljem.

Varstvena znamka ga rantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo te zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAVC, «Pri škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukнено in vse v to stroko spadajoče blago, nanznanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznanih najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA
Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!